

A-Z KVÍZ

Otázky a odpovědi k tématu Svatá Ludmila

- A** – Jak se cizím slovem nazývá symbolický předmět (rozlišovací znak), se kterým jsou světcí zobrazováni? (*atribut*)
- Kterou modlitbu oslavující zvěstování Panně Marii se katolíci modlí třikrát denně, hlavně v poledne? Název má dvě slova a při modlitbě znějí zvony. (*Anděl Páně*)
- B** – Jaký rodinný vztah měla svatá Ludmila ke svatému Václavovi? (*babička*)
- Jak se jmenoval manžel svaté Ludmily? (*Bořivoj*)
  - Jak se jmenoval vnuk svaté Ludmily, který zavraždil svého bratra? (*Boleslav*)
  - Když svatá Ludmila učila svého vnuka „znát Písma“, s jakou knihou pracovala? (*Bible*)
  - Název důležitého přemyslovského sídla, kde podle legendy v mládí pobýval sv. Václav a učil se znát Bibli. Dnes se místo jmenuje Zákolany u Prahy. (*Budeč*)
- C** – Podle legendy pokřtil Ludmilu svatý Metoděj. Jak se jmenoval jeho bratr? (*Cyril*)
- Jak nazýváme společenství křesťanů obecně? (*církev*)
- D** – Jak se jmenovala snacha svaté Ludmily, která podle legendy nechala Ludmilu zavraždit? (*Drahomíra*)
- Ludmila se zasazovala o to, aby se v české zemi žilo podle křesťanství. Jak se jmenují základní pravidla křesťanského chování? (*Desatero*)
- E** – Ludmila ráda chodila na mši svatou a přistupovala ke svatému přijímání. Jak se tato svátost dnes jmenuje jiným slovem? (*Eucharistie*)
- Ludmila poznávala Bibli a Pána Ježíše. Jeho život popsali Matouš, Marek, Lukáš a Jan. Jak těmto mužům říkáme jedním slovem? (*evangelisté*)
- F** – Ludmila žila v době, kdy církev u nás teprve začínala. Dnes je skoro v každé větší obci ustanoven kněz, který má duchovní správu na starosti. Jak mu obecně říkáme? (*farář*)
- G** – Podle legendy byla Ludmila zavražděna dvěma muži. Legenda uvádí i jejich jména. Jeden z nich se jmenoval na „G“. (*Gommon*)
- Jak se jmenoval starozákonní obr, nad kterým zvítězil chlapec David? (*Goliáš*)
- H** – V době svaté Ludmily nesídlili panovníci na zámcích nebo ve vilách, ale jejich sídla měla jiný název. Jaký? (*hradiště*)
- Cyril a Metoděj přinesli v 9. století Slovanům na našem území víru a vytvořili pro ně písmo. Jak se toto písmo jmenovalo? (*hlaholice*)
  - Jak se jmenuje částka nekvašeného chleba, která je proměňována při mši svaté a kterou věřící katolíci přijímají? (*hostie*)
- I** – Jak se jmenuje obraz světce na dřevěných deskách, o kterém říkáme, že nebyl namalován, ale „napsán“? Obrazy bývaly součástí oltáře a v pravoslavné církvi se používají doposud. (*ikona*)
- Jaká čtyři písmena byla na Ježíšově kříži? (*INRI*)
- J** – Hrob svaté Ludmily je v současnosti na pražském hradě. Kterému světcovi je zasvěcena bazilika, kde se hrob této první české světice nachází? (*Jiří – bazilika sv. Jiří*)
- Jak se cizím slovem řekne významné kulaté výročí? (*jubileum*)
  - Kdo je zakladatelem křesťanství? (*Ježíš*)

- K** – Svatá Ludmila je první historicky doloženou ženou v naší zemi, která přijala jednu svátost, skrze niž se stala křesťankou. Jak se svátost jmenuje? (*křest*)
- O životě svaté Ludmily mnoho nevíme. Která legenda o ní hovoří? (*Kristiánova*)
- L** – Jak se jmenuje přemyslovské hradiště 10 km severozápadně od Prahy, původní sídlo Ludmilina manžela? (*Levý Hradec*)
- Co je hlavním pravidlem křesťanství pro vztahy mezi lidmi i vztahy k Bohu? (*láska*)
  - Bohoslužba cizím slovem. (*liturgie*)
- M** – Které české město na soutoku Labe s Vltavou považuje sv. Ludmilu za svoji rodačku? (*Mělník*)
- V jakém rodinném vztahu byla sv. Ludmila k přemyslovskému knížeti Bořivojovi? (*manželka*)
  - Podle legendy přijala Ludmila křest možná přímo z rukou arcibiskupa Velké Moravy. Jak se jmenoval? (*Metoděj*)
- N** – Ludmila přijala křesťanství a ve své zemi ho šířila. Co je křesťanství? (*náboženství*)
- Pro křesťany bylo a je důležité slavení jednoho dne v týdnu, kdy si připomínají Kristovo vzkříšení. O který den se jedná? (*neděle*)
- O** – Křesťanství přineslo pro člověka větší důstojnost. Křesťanští panovníci se od počátku snažili zrušit zvyk prodávání lidí do vlastnictví někoho jiného. Jak se tento pohanský zvyk nazýval? (*otroctví*)
- Křesťané (katolíci) mají v úctě pozůstatky světců nebo předměty spojené s jejich životem. Jak se tyto relikvie nazývají českým slovem? (*ostatky*)
- P** – Jak se nazýval rod, z něhož pravděpodobně pocházela svatá Ludmila? (*Pšované*)
- Jak se nazýval rod, do něhož se Ludmila přivdala díky svému manželovi? (*Přemyslovci*)
  - Jaké náboženství vládlo v české zemi před křesťanstvím? (*pohanství*)
- R** – Lebka sv. Ludmily je součástí svatovítského pokladu. Jak se obecně jmenuje schránka, v níž je uložen pozůstatek světce? (*relikviář*)
- Který velkomoravský kníže pozval na Velkou Moravu byzantské učence Konstantina (Cyrila) a Metoděje? (*Rostislav*)
- S** – V jakém rodinném vztahu ke kněžně Ludmile byla Drahomíra, manželka Ludmilina syna Vratislava? (*snacha*)
- Kněžna Ludmila měla pravděpodobně 6 dětí. Nejznámější z nich jsou dva synové: mladší Vratislav a nejstarší syn...? (*Spytihněv*)
- T** – Jak se jmenuje hradiště nedaleko Berouna, kam Ludmila odešla po sporech se snachou Drahomírou a kde byla nakonec zavražděna? (*Tetín*)
- Čím byla Ludmila ve vztahu k manželkám svých synů? (*tchyně*)
  - Jméno jednoho z vrahů kněžny Ludmily bylo podle legendy... (*Tunna*)
- U** – Kněžna Ludmila zemřela mučednickou smrtí. Najatými vrahy byla (uved' způsob smrti)... (*uškrce*)
- V** – Jak se jmenoval Ludmilin slavný vnuk, který se stal patronem České země? (*Václav*)
- Jak se jmenoval Ludmilin syn, otec svatého Václava? (*Vratislav*)
  - Jak se jmenoval státní útvar v době života kněžny Ludmily, který v 10. století zahrnoval kromě dalších slovanských území také Moravu a část Čech? (*Velká Morava*)
- Z** – S jakým předmětem bývá svatá Ludmila často zobrazována, protože je připomínkou způsobu její smrti? (*závoj*)
- Jak říkáme nehezké vlastnosti, kdy jeden druhému něco nepřeje? (*závist*)

Poznámka: Snažíme se nabídnout ke každému písmenu pokud možno dvě varianty otázek. Pokud je jich méně nebo nevystačí, je třeba si pomoci třeba i profánními otázkami, které mohou hru odlehčit a zpestřit. Otázky nejsou jen pro děti, hru mohou hrát i dospělí a poučit se.